

1992-12-15

231-530-89

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET RUTHAGSSKOGEN I HEBY KOM-
MUN

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets benämning:	Naturreservatet Ruthagsskogen		
Objektnummer:	19-02-052		
Kommun:	Heby		
Lägesbeskrivning:	ca 7 km sydost Huddunge. Topografiska kartan 12 H SV. Ekonomiska kartan 12 H 1 e.		
Gränser:	se karta, bilaga A		
Fastigheter:	se bilaga B		
Markägare:	se bilaga B		
Area:	94 ha		
därav landarea:	94 ha		
Naturtyper:	Barrskog	64 ha	
	Myr	27 ha	
	Substratdominerad mark	3 ha	

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Reservatet består av ett varierat barrskogsområde med anslutande myrkomplex (Evighetsmossen och Öjemossarna). Området ligger på en höjd av 90-105 m.ö.h. i de myrrika och tämligen sjörika barrskogsmarkerna inom landskapet Upplands högst belägna trakt.

Skogsområdet är svagt kuperat med omväxlande hållmarker och sänkor täckta av relativt ytstenig morän samt flera småmyrar. Den dominerande vegetationstypen är barrblandskog av blåbärsris-typ. På de lavklädda hållmarkerna dominerar tallen och vegetationstypen är tallskog av lingonris-typ. Den dominerande tallgenerationen är tämligen likåldrig, ca 200-250 år, och uppkommen efter skogsbrand för ca 275 år sedan. Spår av skogsbrand finns f.ö. och kan ses på flera ställen. Åtskilliga tallar överlevde dock denna brand, men har idag nått en så hög ålder att de flesta dött och nu står kvar antingen som torrakor eller skorstensstubbar. Ett fåtal (färre än tio) levande träd ur denna generation finns ännu kvar. Dessa kan uppskattas vara ca 400 år gamla. Granen är betydligt mer olikåldrig och förekommer i varierande ålder upp till ca 175 år, men är vanligen betydligt yngre. Enstaka björkar förekommer också. Döda stående träd och skorstensstubbar förekommer spridda över området, men

1992-12-15

231-530-89

rikligare på fuktigare partier där granen nått över sin omloppstid. Lågor förekommer sparsamt men finns i flera förmultningsstadier. Föryngring efter lågor förekommer fåtaligt. Kulturpåverkan varierar betydligt, men samtliga delar torde någon gång ha genomhuggits då avverkningstubbarna förekommer spridda i området. Särskilt längst i söder har avverkningar utförts i sen tid. En skogsbilväg byggdes 1980 genom skogsområdet.

Den till skogsområdet anslutande Evighetsmossen domineras av öppna fattigkärr med trådstarr, dvärgbjörk, pors och blåtåtel. Längs fuktiga stråk dominerar dystarr, vitag och kallgräs. Bl.a. i mossens centrum finns tallmossepartier med skvattram, odon, dvärgbjörk, hjortron och tuvull. Flera myrholmar finns, vilka är bevuxna med äldre tallskog.

Området hyser en rik och väldifferentierad fågelfauna, varav kan nämnas tjäder, trana, slaguggla, spillkråka och tretåig hackspett. Bland förekommande däggdjur kan mård nämnas. Den lägre faunan är bristfälligt känd.

Kärlväxtfloran är mestadels trivial, men förekomst av orkidéarten brudgran *Gymnadenia conopsea* kan nämnas. Den lägre floran är mindre väl känd. Dock bör nämnas förekomst av levermossan *Anastrophyllum hellerianum* (vedtrappmossa), laven *Microcalicium arenarium* samt en ovanligt rik knappåslavflora (26 arter noterade). Antalet arter av vedsvampar i området är tämligen högt bl.a. med flera arter som indikerar gammal skog, t.ex. skinnen *Phlebia cornea* och *Leucogyrophana sororia* samt tickan *Phellinus viticola*.

ÄRENDETS BEREDNING

Objektets naturvärden har uppmärksammats i olika planeringssammanhang enligt följande:

- * värdeklass 1 i naturvårdsverkets rikstäckande urskogsinventering
- * klass I (högsta naturvärde) i länsstyrelsens naturvårdsplan för länet på grund av botaniska, geovetenskapliga och zoologiska skäl
- * riksintresse för naturvården enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m.

Fråga om bildande av naturreservat togs upp inom länsstyrelsen hösten 1988.

Samråd har ägt rum med Statens naturvårdsverk och med skogsvårdsstyrelsen enligt 28 § naturvårdsförordningen samt med Heby kommun enligt 43 § naturvårdslagen. Naturvårdsverket, skogsvårdsstyrelsen och kommunen har tillstyrkt länsstyrelsens förslag till naturreservat.

Ägarna och innehavarna av särskild rätt till marken har enligt 11 § naturvårdsförordningen förelagts att inom en tid av en månad framställa eventuell erinran mot inrättande av ifrågakvarande naturreservat. Någon erinran har inte kommit in.

Länsstyrelsen har med stöd av 29 § naturvårdsförordningen på statens vägnar träffat uppgörelse om intrångsersättning med ägarna till fastigheten Ravastbo 1:4 under

1992-12-15

231-530-89

förutsättning av vederbörligt godkännande. Naturvårdsverket har ställt erforderligt belopp till förfogande för inträngsersättning. Övriga fastigheter inom reservatområdet har under 1992 förvärvats av staten genom naturvårdsfonden.

GRUND FÖR BESLUTET

Ruthagsskogen och Evighetsmossen uppmärksammades redan under 1940-talet som kärnan i ett av Upplands sista vildmarksområden.

Området har ett rikt och i flera avseenden märkligt växt- och djurliv och är genom sin variationsrikedom av stort naturvårdsvärde.

Området bör således särskilt skyddas på grund av sin betydelse för kännedom om landets natur.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT ENLIGT 7 § NATURVÅRDSLAGEN

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga A, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484, omtryckt 1987:939) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara ett område med urskogsartad barrblandskog med dess flora och fauna.

Områdets nyttjande för forskning skall främjas.

RESERVATFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 uppföra byggnad eller anläggning
- 2 anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång
- 3 anlägga luft- eller markledning
- 4 anordna upplag
- 5 uppföra stängsel eller annan hägnad

1992-12-15

231-530-89

- 6 borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa annat än vad gäller underhåll av befintlig skogsbilväg genom reservatet i enlighet med riktlinjer i fastställd skötselplan
- 7 dika eller dämna
- 8 ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
- 9 gödsla
- 10 slutavverka, gallra, röja, markbereda, hyggesrensa eller skogsodla
- 11 plantera eller så träd, buskar eller andra växter
- 12 föra motordrivnet fordon på barmark annat än på befintlig skogsbilväg
- 13 jaga. Jakt efter älg och rådjur är dock tillåten under förutsättning att jaktutövandet kan ske helt i enlighet med reservatbestämmelserna.
- 14 använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
- 15 upplåta mark för orienteringstävlingar.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet.

- 1 Utmärkning av reservatet
- 2 Utplacering av informationstavla

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 föra motordrivnet fordon
- 2 tälta
- 3 onödigtvis störa djurlivet t.ex. genom att klättra i boträd, på nära håll fotografera fågelbo eller använda radio, bandspelare etc på ett störande sätt
- 4 medföra okopplad hund eller annat husdjur
- 5 anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
- 6 göra upp eld

1992-12-15

231-530-89

- 7 bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar eller att skada vegetationen i övrigt t.ex. genom att gräva upp växter
- 8 plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp
- 9 fånga och insamla ryggradslösa djur
- 10 utnyttja området för orienteringstävling.

Länsstyrelsen kan för vetenskaplig forskning meddela undantag från ovannämnda förbud.

D. Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

- 1 Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m.m. som framgår av skötselplanen nedan. Den ekonomiska utredningen i planen omfattas ej av fastställelsen.
- 2 Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och enligt naturvårdsverkets anvisningar
- 3 Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen.

SKÖTSELPLAN

Målet för områdets skötsel skall vara att uppnå och upprätthålla ändamålet med reservatet i enlighet med reservatbeslutet.

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

Vegetationen skall lämnas för fri utveckling inom naturreservatet.

Underhåll av befintlig skogsbilväg får ske enligt följande:

- * skogen skall tillåtas växa upp intill gränsen för vägområdet, så att vägen, på ett så naturligt sätt som möjligt, smälter in i skogsmiljön. Som vägområde räknas vägbana, vägbanans slänter samt diken som är nödvändiga för vägens funktion.
- * vid dikesrensning skall uppgrävda massor köras bort eller läggas på vägbanan.
- * täkt och schaktning utanför vägområdet får ej utföras.
- * underhållsåtgärder bör, av hänsyn till faunan, ej utföras under tiden 1 februari till 15 juli.

1992-12-15

231-530-89

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Information om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet lämnas på informationsskylt, som placeras enligt karta, bilaga C. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att reservatets skyltning och utmärkning underhålls vid behov.

TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren svarar för tillsyn av naturreservatet.

DOKUMENTATION

Det är angeläget att på ett ändamålsenligt sätt följa skogens utveckling inklusive särskilt intressanta och skyddsvärda växt- och djurarter. Detta skall ske genom regelbundet återkommande och standardiserade inventeringar. Länsstyrelsen ansvarar för detta.

Naturvårdsförvaltaren dokumenterar utförda åtgärder, kostnader för och finansieringen av naturvårdsförvaltningen samt förhållanden som hotar riksintresset.

Denna dokumentation skall ligga till grund för eventuell revidering av föreskrifter och skötselplan

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning

Åtgärd	engångs- kostnad (kr)	årlig kostnad (kr)
Utmärkning	15 000	-
Information	10 000	-
Tillsyn och underhåll	-	5 000
Dokumentation	-	5 000

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Kostnaderna för naturvårdsförvaltningen svaras för av staten genom anslaget Vård av naturreservat m m.

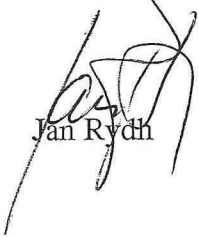

1992-12-15

231-530-89

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och naturresursdepartementet, enligt bilaga D.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit
landshövding Jan Rydh, beslutande, och
byrådirektör Thomas Pettersson, föredragande, samt
länsråd Gösta Larsson,
miljövårdsdirektör Björn Hägg,
förste länsassessor Jan Pesula,
länsarkitekt Bengt Wignell och
länsantikvarie Lennart Edlund.

Jan Rydh

Thomas Pettersson

Bilagor

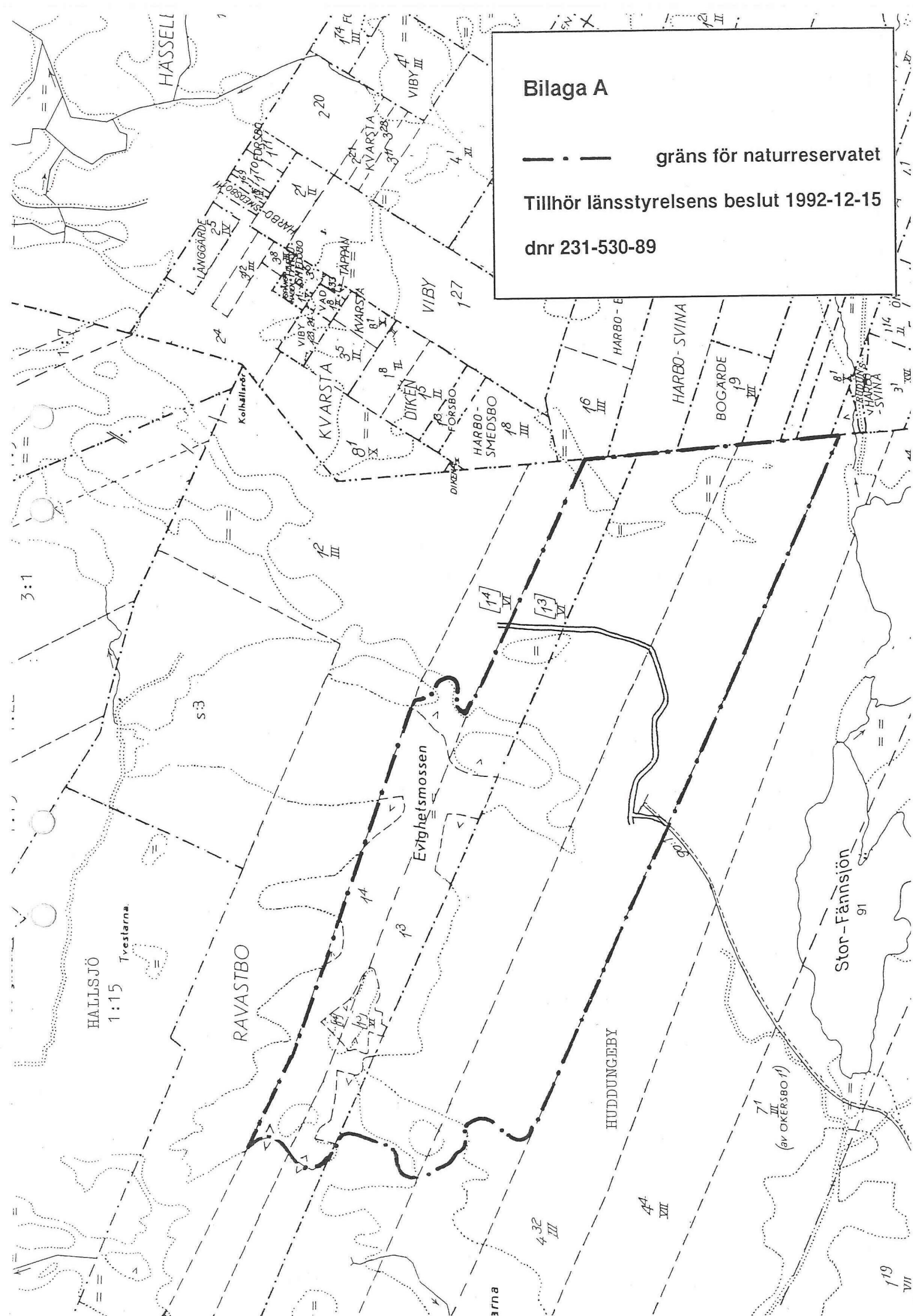
- A Karta utvisande naturreservatets gränser
- B Fastigheter och markägare
- C Karta utvisande plats för informationstavla
- D Hur man överklagar

Bilaga A

— · — gräns för naturreservatet

Tillhör länsstyrelsens beslut 1992-12-15

dnr 231-530-89

Bilaga B till länsstyrelsens beslut 1992-12-15

Fastigheter m m och ägare

Ravastbo 1:4

Styckningslotterna
från Huddungeby 4:7
och 4:33 samt
Ravastbo 1:3

Huddungeby ga:1

Bilaga C

plats för informationstavla

Tillhör länsstyrelsens beslut 1992-12-15

dnr 231-530-89

